

Fleire barnehagelærere og auka bemanning i barnehagen

Strategisk satsing 2021 – 2022

Barnas utdanning begynner i barnehagen. Likevel mangler Norge 2500 barnehagelærere. Noe er galt når et av våre viktigste og beste yrker ikke er mer attraktivt. Vi trenger politikere som tar problemet på alvor.

*Bare lærere er lærere
– også i barnehagen*

Steffen Handal
Leder
Utdanningsforbundet

Strategisk plan

- Basert på *Vi utdanner Norge*
- Gjeld for eitt år, august 2021 – august 2022

Prioriterte område:

1. Trygge og helsefremmande arbeidsplassar
2. Styring av utdanningssektoren
3. Fleire barnehagelærarar og auka bemanning i barnehagen
4. Lønnspolitisk offensiv for lærarar i skulen

Barnehagelærarnorm

Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år.

Norma gjeld

- Samla for barnehagehuset
- Alle tilsette som oppfyller utdanningskravet
- Pedagogar i direkte arbeid med barn
- Vedkommande må utføre oppgåver som ligg innafor ansvarsområdet til ein pedagogisk leiar.
- Heile årsverk. Ny pedagog skal tilsetjast i heil stilling.
- Tal barn er grunnlaget for utrekning, ikkje tal heiltidsplassar.

Skal ikkje teljast med i norma:

- Spesialpedagog som følg enkeltbarn
- Administrasjonsressurs til styrar og assisterande styrar.

Kven oppfyller utdanningskravet ?

Relevante utdanningar for tilsetjing som bhg.lærar/ped.leiar:

1. Allmennlærer
2. Faglærer (fireårig faglærerutd. i praktiske og estetiske fag og treårig faglærerutd. som gir kompetanse for tilsetjing fra 1. kl)
3. Spesialpedagog
4. Barnevernspedagog
5. Kateket
6. Steinerhøyskolens bachelorutd. i førskolepedagogikk
7. Steinerhøyskolens lærerutd. med bachelorgrad i steinerpedagogikk

+ tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk

+ 60 st.p tilleggsutdanning:

(30 st.p småbarnspedagogikk og 30 st.p barnehagepedagogikk)

Eller

+ **Hovedfag/mastergrad** i bhg.pedagogikk eller førskolepedagogikk
(Andre masterstudie kan vere relevante, høgskulen har den faglege vurderinga).

PS! Arbeidsgjevar (eigar) vurderer om utdanningane + tilleggsutdanning er tilstrekkelig, men UDIR peikar på fleire moment som då bør vektleggast.

Pedagogisk leiar i lov og forskrift

Barnehagelova

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærer-utdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Rammeplanen (forskrift)

- Er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn.
- Skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet.
- Leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene han/hun er satt til å lede.

Forskrift om pedagogisk bemanning

Barnehagen skal minst ha én pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7 barn når barna er under tre år.

Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder.

Rundskriv
F-04-11
(UDIR 2011)

Pedagogisk leder:

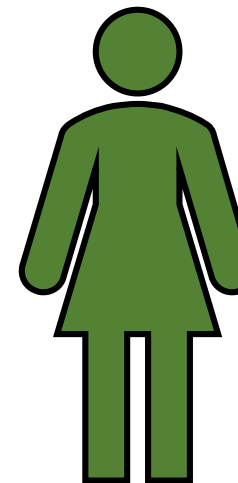
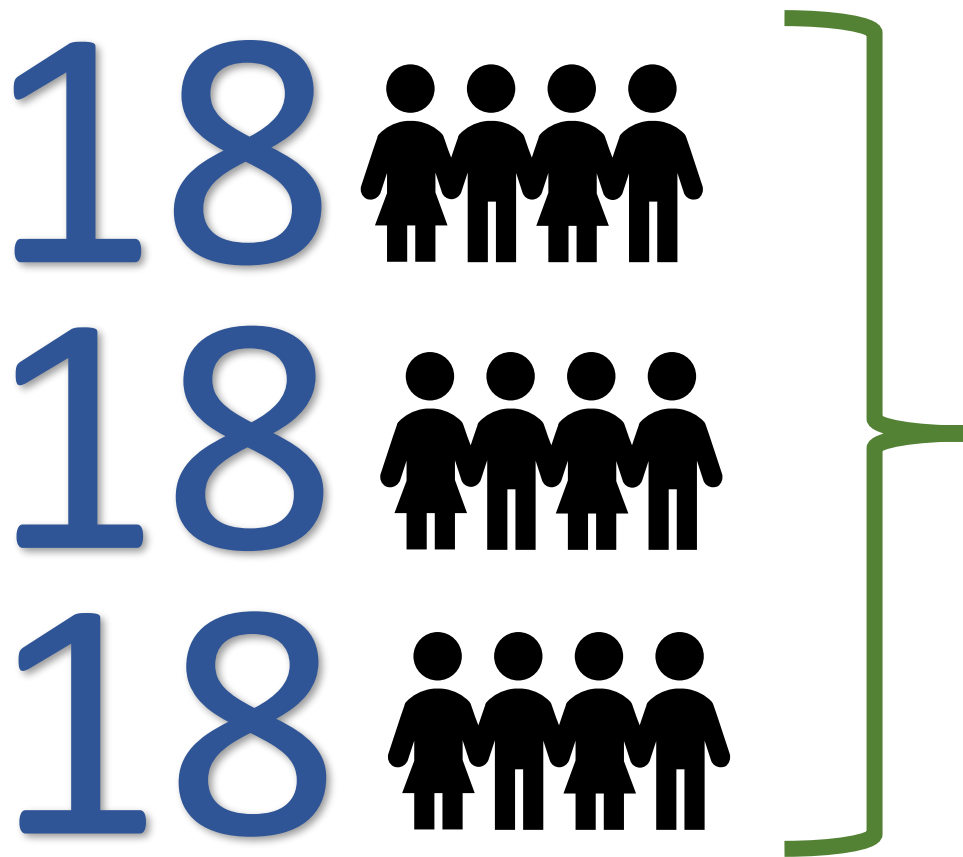
har et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barnet, for utviklingen av det sosiale miljøet og lærings- og dannelsesmiljøet i barnegruppen og for samarbeidet med barnas foreldre og et veiledningsansvar overfor det øvrige personalet.

pedagogisk leder har oppgaver som inngår som del i arbeidet med å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samarbeid med andre tjenester.

Oppgavene er ikke begrenset til gjennomføring av daglige aktiviteter, men vil også omfatte f.eks kontakt med foreldre og helhetlig planlegging i samsvar med rammeplanen.

Oppgåvene til styrar

Barnehagelova §24	Rammeplanen	Forskrift om pedagogisk bemanning
<p>Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.</p> <p>Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som barnehagelærer eller annen høgskoleutdanning som gir barnefaglig og pedagogisk kompetanse.</p>	<ul style="list-style-type: none">- pedagogisk, personalmessig og administrativt ansvar- sørge for at pedagogisk arbeid er i tråd med lov og forskrifter.- at personalet utviklar felles forståing for oppdraget- sørge for at personalet får ta i bruk sin kompetanse.- samarbeide med barnehageeigar, ped.leiarar og øvrige personale.- Skal leie og følgje opp arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av bhg sitt innhold og arbeidsmåter- sørger for at heile personalgruppa vert involvert.- sikre innarbeidde rutinar for samarbeid med relevante institusjonar.	<p>Styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.</p>

Tre avdelingar
Fire pedagogiske leiarar

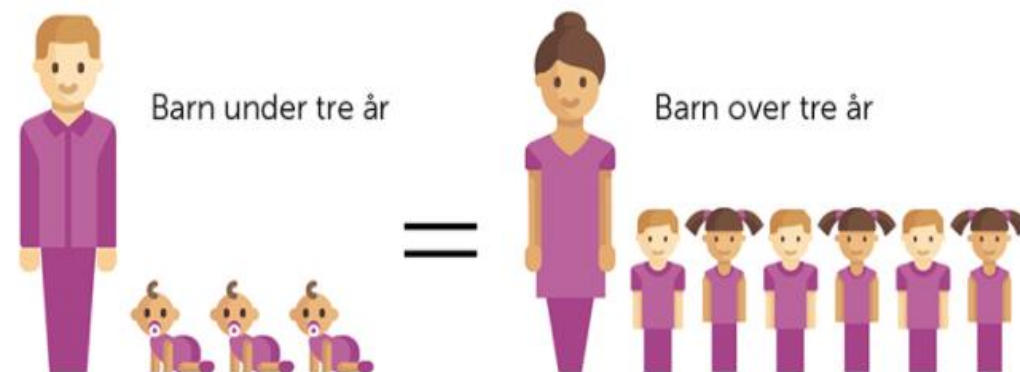
Oppfyller din Barnehage pedagognormen?

- [Tre av ti barnehager oppfyller ikke pedagognormen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)
- [Pedagognormen \(udir.no\)](https://www.udir.no)
- [Barnehagefakta.no - Forside](https://www.barnehagefakta.no)

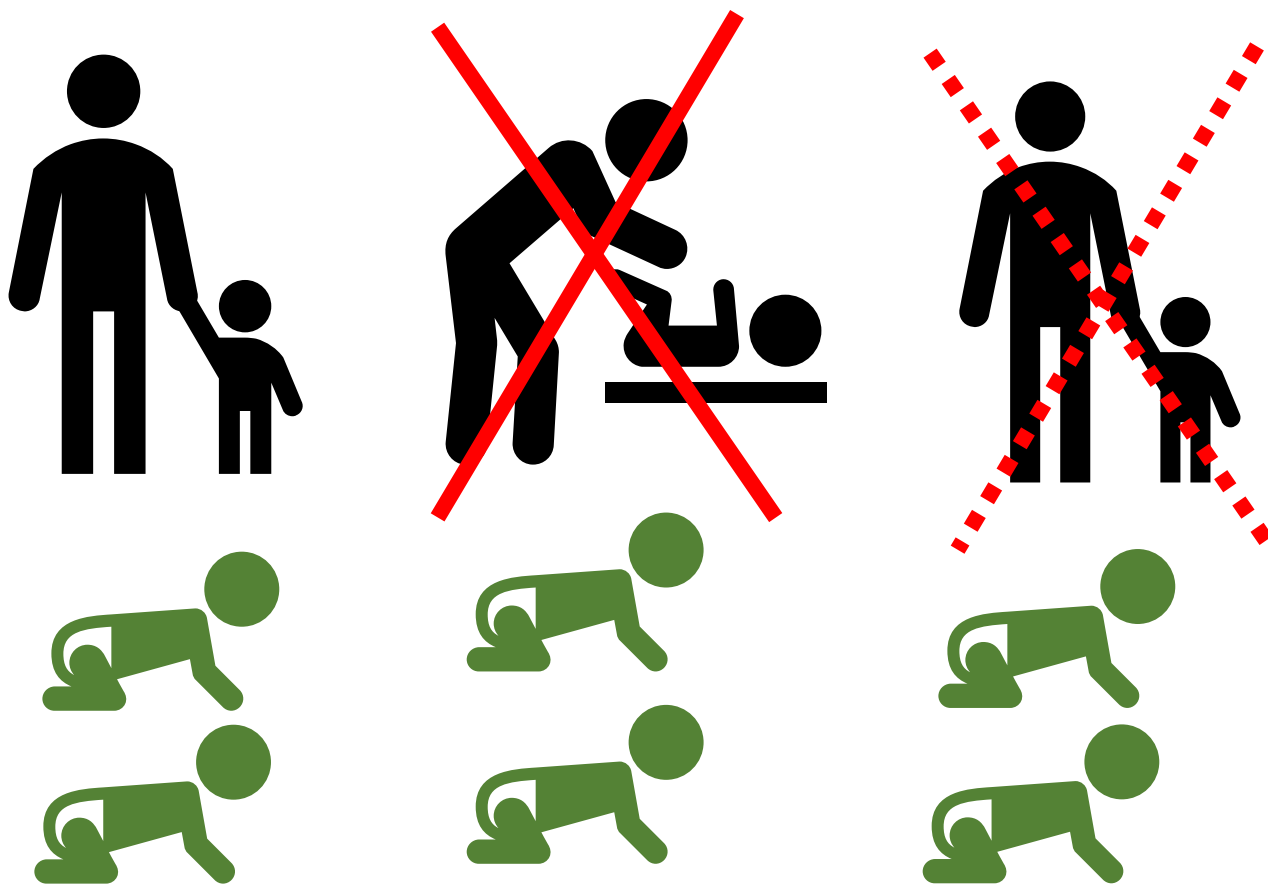
Bemanningsnorm

(barnehagelova § 18)

- Minimum éin vaksen per 3 barn under tre år,
- Minimum éin vaksen per 6 barn over tre år
- Gjeld samla på huset
- Ikkje krav om at norm skal vere oppfylt heile opningstida (men skal vere tilstrekkeleg)
- Tilsette i ordinært arbeid og i direkte arbeid med barn
- Norma gir et tal på kor mange årsverk som må tilsetjast ut frå kor mange barn som skal gå i barnehagen.
- Prosentvise tal/stillingar (skal ikkje rundast oppover)
- Dispensasjon i inntil eitt år av gongen i **særskilde** tilfelle

døme: på ei småbarnsavdeling
9 barn under 3 år = 3 barn per tilsett

Norma tar ikkje høgde for:

- Vaktordningar/opningstid
- Møter
- Pauseavvikling
- Planleggingstid
- Sjukefråver eller anna fråver
- (+ telefonar, bleieskift, rettleiingssamtaler, foreldresamtaler, kjøkkenarbeid osv..)

= færre tilsette saman med barna.

Kan vi tette nokre av desse hullene?

Det er færre tilsette enn normene seier:

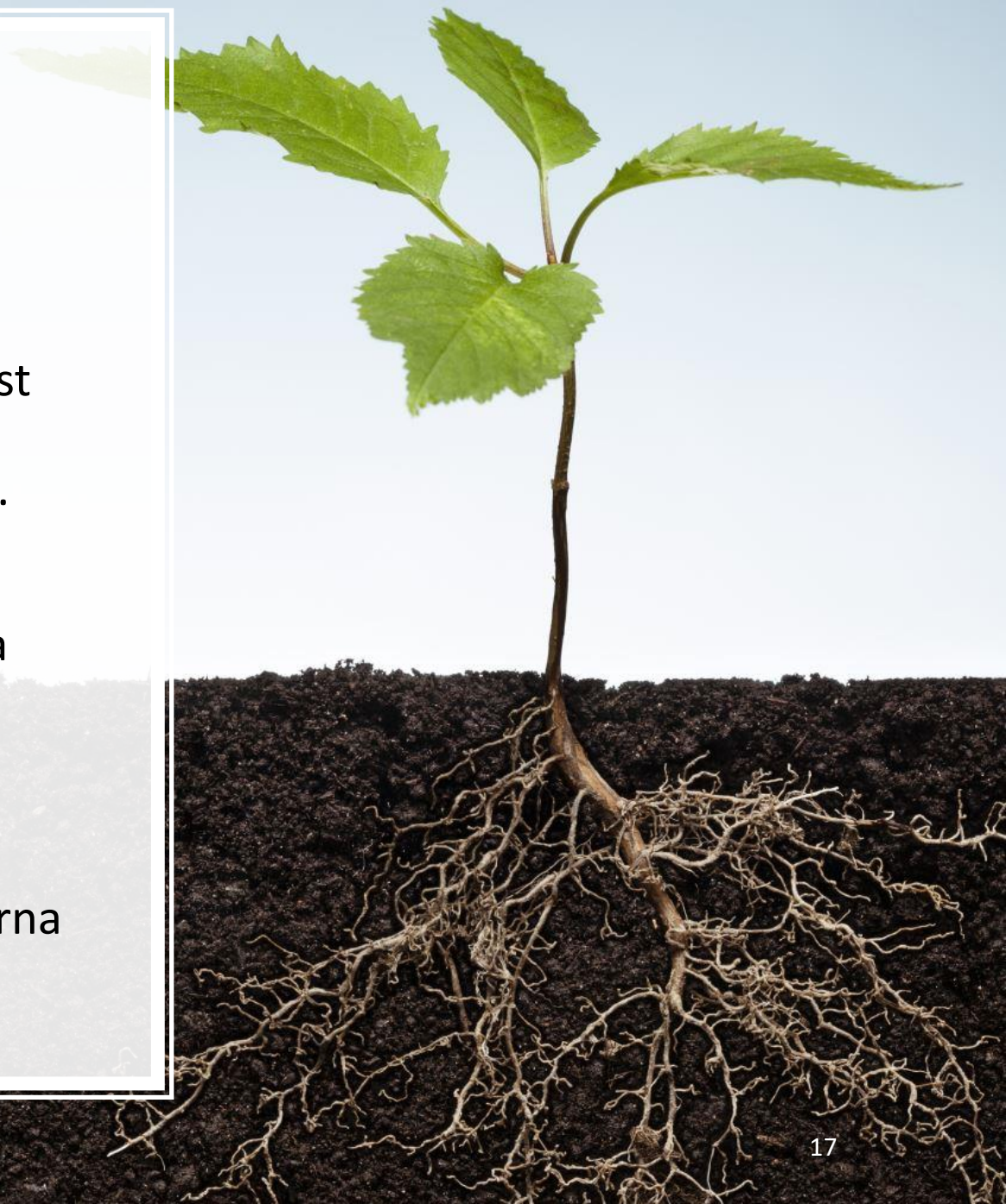
- der opningstida er lengre enn arbeidstida
- på morgonen
- på slutten av dagen
- ved pauseavvikling (og alle skal ha pause)
- når det er avdelingsmøte
- pedagogmøte
- møter med ppt eller andre samarbeidsmøter osv
- når barnehagelæraren har planleggingstid
- kjøkkenoppgåver
- ved avspasering, ferie eller sjukdom
- Når ein utfører delegerte ekstraoppgåver
- Når ein gjere "vaktmestertenester"
- Ved pålagde digitale registreringar på ipad, mobil og PC
- Marknadsføring og PR for barnehagen

Hurdalsplattformen

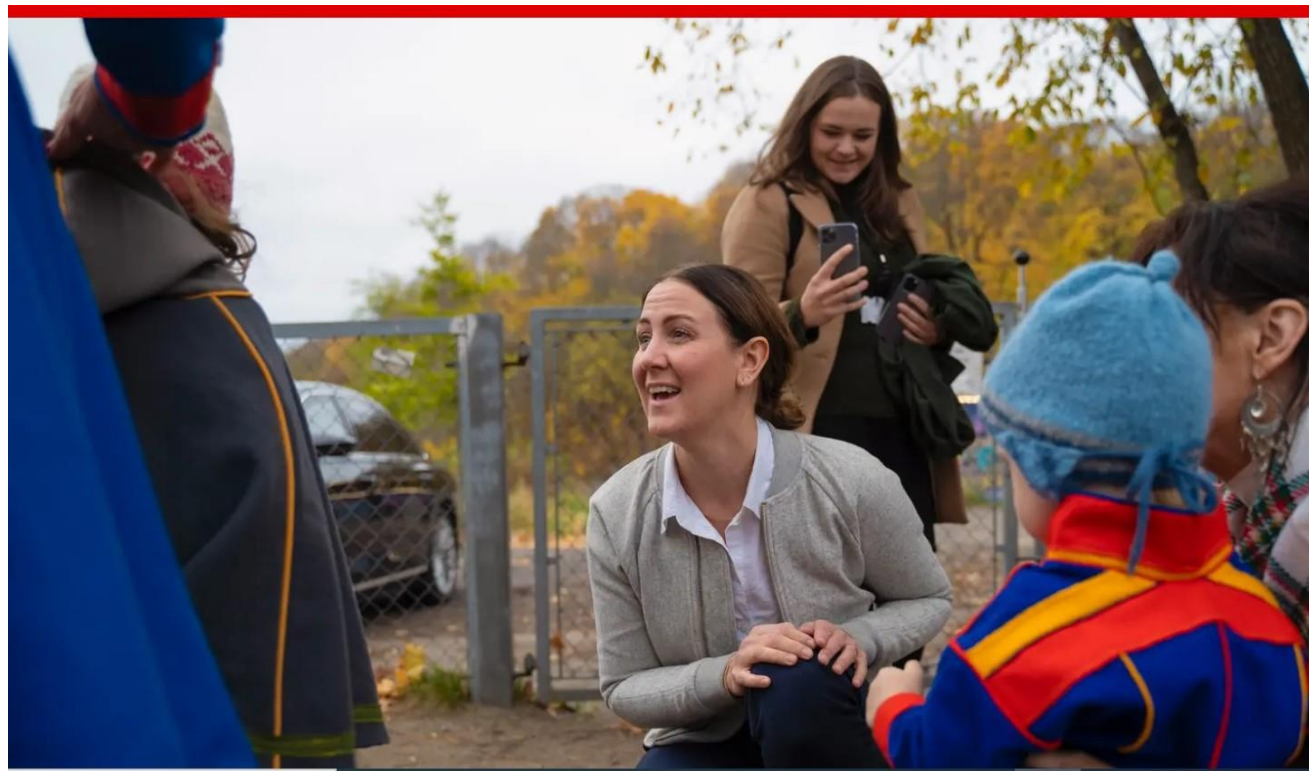

Regjeringa vil mellom anna:

- Styrkje pedagognorma ved å stille krav om at minst 50 prosent av dei tilsette er barnehagelærarar, og auke delen fagarbeidarar med mål om 25 prosent.
- Forbetre bemanningsnorma slik at ho sikrar barna nok tilsette. Dette skal skje mellom anna ved å
 - stille krav til vikarbruk
 - krav til stadleg leiar
 - gjennomgå oppgåver som tar tilsette bort frå barna
 - gjennomgå finansieringa av norma.

Korleis følgjer regjeringa opp lovnadane i Hurdalsplattforma?

- Brenna varsler at regjeringen vil legge vekk den forrige regjeringens barnehagestrategi og utvikle en ny og mer ambisiøs strategi. 18. februar møter kunnskapsministeren et nyopprettet Nasjonalt barnehageforum med medlemmer fra sentrale aktører i barnehagesektoren. Sammen skal de diskutere hvordan man kan utvikle kvaliteten i barnehagen fram mot 2030. Ny strategi vil være klar til høsten.

– Vi vil stille tydelige krav til vikarbruk, krav om stedlig leder og forbedre bemanningsnormen. I tillegg må vi se på hvilke oppgaver som tar ansatte bort fra barna. Dette, sammen med en styrket kommuneøkonomi, er viktige grep for å bedre barnehagehverdagen, sier Brenna (pressemelding 17.02.22)

Medlemsmøter om fleire barnehagelærarar og auka bemanning i barnehagen.

Ut og telje oppgåver som fører til færre personal saman med barnegruppa

Kjøkkenoppgåver/matservering

vaktmestertoppgåver

Rydding, kosting, vask,
ekstra reinhald

foreldresamtaler

Oppfølging av student eller
person på arbeidstiltak

avdelingsmøte

medarbeidarsamtalar

Ordne med vikar/endre
vaktlister

Marknadsføring/PR

pedagogmøte

Hms-runder

Møte med
ppt/samarbeidsinstanser

Opningstid

Digital registrering/dok
på ipad/mobil/pc

Ferieavvikling

Sjukdom

Telje barn digitalt

Avspasering

bleieskift

planleggingstid

Delegerte ekstraoppg

Kva kan vi sjølv gjere?

Eventuelt tillitsvaldsgruppa i lokallaget?

Har det skjedd noko der vi har vore på besøk?

Firdaposten
15. desember 2021 · 🌐

Skal dei tilsette i barnehagane påleggast ekstra oppgåver, må det følge med ekstra ressursar, meiner Utdanningsforbundet.

FIRDAPOSTEN.NO

(+) Mat i barnehagane: – Politikerane må høyre på kva dei tilsette seier

Kinn: Matsservering

Sunnfjord: Medarbeidarsamtalar og vaktlister

Stord: Synleggjere ein stad at ein ikkje har nok bemanning. Bruke lokallaget til å skrive noko. Evt. Ha ein skrivekveld. Handlingsplan med mål om forsøk på auka bemanning.

Osterøy: Medarbeidarsamtalar og reinhald.

Utdanningsforbundet Alver sine leiarar og lærarar i barnehagar og skular jobbar hardt kvar einaste dag for å sikra ein trygg og god kvardag for barna. Leik, læring og sosial utvikling står i fokus! Vi er stolte over jobben dei gjer, men enormt arbeidspress og tronge rammer har sin pris.

Alver

VISSTE DU AT:

- I barnehagen er det full bemanning berre om lag 1,5 time kvar dag, om det ikkje er stort sjukefråvære?
- Bemanninga for låg til å overhalde lovpålagt observasjon? (soving/leik)
- Pedagogane ofte misser planleggingstida si, og møtetida er kraftig redusert av økonomiske årsaker?
- 20% av skulane braut minstenorm for lærartettleik i skuleåret 2020/21?
- Høgt sjukefråvære (10%) og mangel på vikarar fører til at elevlar i stor utstrekning ikkje får spesialundervisninga dei har rett på?
- Mykje undervisning vert utført av ufaglærte?
- Alle dei politiske partia har lova å satsa på barn og unge! Utdanningsforbundet Alver bed innstendig om at dette vert synleg i økonomiplanen! Det er billigare å byggja barn enn å reparera vaksne.

Politisk påverknadsarbeid frå medlemsrådet

Forslag til uttale om ny lovregulering av bemanningsnorma i barnehage:

Fylkesstyret i Utdanningsforbundet Vestland har motteke følgjande oppmoding frå medlemsråd barnehage i Utdanningsforbundet Vestland.

Medlemsråd barnehage ønskjer at fylkesstyret skal lage ei uttale om at bemanningsnorma skal gjelde kvar dag. Det vil løyse ut eit behov for vikar på dagar der bemanninga ikkje er god nok. Vi treng ei lovendring. Det er ønskje om at ei slik uttale vert vidaresendt til sentralledet.

Vedtak for fylkesstyret:

Med bakgrunn i denne oppmodinga sender fylkesstyret i Utdanningsforbundet Vestland følgjande uttale til sentralstyret i Utdanningsforbundet:

Utdanningsforbundet Vestland ynskjer at sentralstyret jobbar for ei lovregulering som sikrar at bemanningsnorma gjeld kvar dag. Vi viser til strategisk plan som seier;

Utdanningsforbundet skal vere ein pådrivar for sterkare lovverk sentralt (.....) som kan gi betre bemanning og barnehagelærartettleik i barnehagen. Slik lovreguleringa er i dag så viser bemanningsnorma til tal på årsverk som må tilsetjast når det er klart kor mange barn som skal gå i barnehagen. Dette fører til at norma fungerer meir som ei papirnorm enn ei sikring av nok personale for det einskilde barn til kvar tid. Dagens lovregulering sikrar ikkje bruk av vikar ved fråvær av personale. Regjeringa har i Hurdalsplattformen som mål å betre bemanningsnorma ved, mellom anna, å stille krav til vikarbruk. Dette samsvarar med vår politikk som seier; Norm for bemanning i barnehagen må gjelde i heile opningstida og ved fråvær (VUN s. 22). Fylkesstyret meiner vi må få på plass ei lovregulering der bemanningsnorma, i tillegg til å gjelde årsverk knytt til tal på barn som skal gå i barnehagen,

må gjelde kvar dag. Dette vil føre til krav om vikarbruk ved fråvær av personale. Fylkesstyret sitt mål er å sikre vikar ved fråvær og at bemanningsnorma vert oppfylt dagleg. I for stor grad går barnehagar underbemanna og vi erfarer at mange barnehagar ikkje tar inn vikar før det er gått 16 dagar og arbeidsgjevarperioden for lønnsutbetaling er over. Fylkesstyret meiner at ei slik lovregulering vil vere eit lite steg på vegen for å styrkje bemanninga i alle barnehagar.

Fylkesstyret i Utdanningsforbundet Vestland

Innspel:

Ei bemanningsnorm som fungerer i barnehagekvardagen. Det må jobbast for å få på plass ei lovregulering som sikrar at bemanningsnorma i barnehagane gjeld kvar dag. Dette for å sikre at det er nok vaksne på avdelingane, sjølv om tilsette har plantid, deltek på møte, er sjuke eller er vekke av andre grunnar. Slik bemanningsnorma no fungerer, er barnehagane i for stor grad underbemanna, noko som går sterkt ut over kvaliteten både på barnehagetilbodet og arbeidsmiljøet til dei tilsette.

Grunngjeving:

Slik lovreguleringa er i dag, viser bemanningsnorma til tal på årsverk som må tilsetjast når det er klart kor mange barn som skal gå i barnehagen. Dette fører til at norma fungerer meir som ei papirnorm enn ei sikring av nok personale for det einskilte barn til ei kvar tid. Dagens lovregulering sikrar ikkje bruk av vikar ved fråvær av personale. Regjeringa har i Hurdalsplattformen som mål å betre bemanningsnorma ved, mellom anna, å stille krav til vikarbruk. Vik Arbeiderparti meiner vi må få på plass ei lovregulering der bemanningsnorma må gjelde kvar dag, i tillegg til å gjelde årsverk knytt til tal på barn som skal gå i barnehagen. Dette vil føre til krav om vikarbruk ved fråvær av personale. Nok personale på avdelingane er avgjerande både for kvaliteten på barnehagetilbodet, for at det alltid skal vere trygt for alle barn å vere i barnehagen og for å sikre tilsette eit trygt og godt arbeidsmiljø. Barnehagen skal ikkje berre vere ein trygg stad å vere, men skal og vere ein lærings- og utviklingsarena for borna, der Rammeplanen set rammene for tilbodet. Barnehagen skal og vere ein trygg og helsefremmande arbeidsplass for dei tilsette. Nok bemanning er avgjerande for å unngå stress og ein arbeidskvardag som vert for krevjande å stå i. Arbeiderpartiet sitt mål må vere å sikre ei fullfinansiert vikarordning ved fråvær og at bemanningsnorma vert oppfylt dagleg. Vik Arbeiderparti meiner at ei slik lovregulering vil vere eit steg på vegen for å styrke bemanninga i alle barnehagar.

Skal du på årsmøte i Utdanningsforbundet i år?

Her har du ei ferdig fråsegn som du kan
legge fram for årsmøte.
Kor skal den sendast?

Kva med UDF sentralt?
Lokalavisa?
Politiske parti?

*Denne fråsegna vart vedtatt på årsmøte til
Arbeiderpartiet VIK og vert sendt til årsmøte i
Arbeiderpartiet Vestland.*

Erfaringsdeling

1. Har de jobba med noko på arbeidsplassen, i klubben/lokallaget iht. auka bemanningstettleik? Fortel oss om det. Kva gjorde de? Korleis gjekk det? Kva er vegen vidare?
2. I haust har vi vore å fleire medlemsmøter med dette som tema. Vi vil utfordre dei vi har besøkt til å førebu nokre ord om korleis de har jobba med tematikken etter medlemsmøtet. Kva tok de tak i? Korleis gjekk det? Kva er vegen vidare?

Til klubbarbeid

1. Synleggjere oppgåvene i barnehagen som tar tid vekk frå barna
1. Kva oppgåver meiner de pedagogane bør gjere mindre av og korleis skal vi få det til?

Klubbarbeid; Ut og telje oppgåver som fører til færre vaksne saman med barnegruppa

vestland@utdanningsforbundet.no

23 13 85 50

www.utdanningsforbundet.no/vestland